

Η προφορά του τελικού «ν» και των συμφώνων «ζ», «σ» και «ξ»

(Κυπραία Φωνή - Στ' αγνάγκα των τζαιρών.)

(Κυπραία Φωνή - Καλώς ήρταν οι ξένοι μας)

Η προφορά του τελικού «ν» στην κυπριακή διάλεκτο έχει μια ιδιορρυθμία, η οποία συνήθως δεν επισημαίνεται, με αποτέλεσμα όταν διαβάζονται όλα αυτά τα «ν» να ακούγεται ο ήχος πολύ διαφορετικός απ' ότι είναι στην πραγματικότητα. Ως βοήθημα για τη σωστή προφορά της διαλέκτου, παραθέτω τον πιο κάτω κανόνα ο οποίος εξάγεται εμπειρικά.

Όταν λέξη που τελειώνει σε «ν», ακολουθείται από λέξη που αρχίζει από σύμφωνο, τότε το «ν» της προηγούμενης λέξης φεύγει και διπλασιάζεται το αρχικό σύμφωνο της επόμενης λέξης. Οι δε δύο λέξεις προφέρονται ως μία.

Παράδειγμα:

Είντα τον θέλεις - Είντα τοθ θέλεις - Είντα τοθθέλεις.

Εξαιρέσεις:

1. Όταν η επόμενη λέξη αρχίζει από «κ», το «ν» της προηγούμενης μετατρέπεται σε «γ».
2. Όταν αρχίζει από «π», το «ν» γίνεται «μ».
3. Όταν αρχίζει από «τ», το «ν» παραμένει αλλά προφέρεται ελαφρά.
4. Όταν αρχίζει από δύο όμοια σύμφωνα, τότε το «ν» απαλείφεται.

Παραδείγματα:

1. Τον καφενέν - τογ καφενέν - τογκαφενέν.
2. Τον παλιότοιχον - τομ παλιότοιχον - τομπαλιότοιχον.
3. Τον τοίχον - τον τοίχον - τοντοίχον.
4. α) Τον πακλαβάν - το πακλαβάν - τοπακλαβάν.
β) Τον ὄδεπέττον - το ὄδεπέττον - τοῶδεπέττον.

Τα σύμφωνα «ζ», «σ» και «ξ», όπου γράφονται με τους συμβολισμούς: «ζ», «σ» και «ξ» προφέρονται με επίταση.

Σημείωση: Για λόγους ορθής γραφής και κατανόησης, έχει διατηρηθεί το «ν» στα διαλεκτικά κείμενα.